

Имрӯз миллате, ки аз кадимулайём ба нур ва рушноӣ хамчун тачалли ва тачассуми Ахур
амаздо ва мабдаъи офаринишу зиндаг

ӣ

ар

ч

гузор

ӣ

мекард, худ офарандаи нур ва рушно

ӣ

шуда. Ин миллати равшанзамире, ки зодаи

к

аламрави хуршедист ва аз бомдоди таърих то ба

х

ан

ӯ

з бо зе

х

ни рушани хеш масири фар

х

ангу тамаддуни башариро пурнур кардааст, алъон бо

к

удрати бозувони худ аз об

нур меофарад. Имр

ӯ

з р

ӯ

зи тантанаи рушно

ӣ

ва таваллуди нур аст.

Сарзамини файзбори мо дорои захираҳои обии фаровон ва беназире аст, ки он бидуни
шак камбуди манбаъҳои нафту газро ҷуброн

карда, заминаи мусоиди

дастёбии

ҷ

ум

х

урии То

ҷ

икистонро ба исти

к
лоли энергетик
й
мегузорад. Бунёди нер
ӯ
го
хх
ои оби бар
к
й
, ки он дар шароити кунунии гармшавии и
к
лими
ч
а
х
он ва глобализатсия дар
к
иёс ба дигар сарчашмаҳои исте
х
соли энергия, аз
ч
умла дар
к
иёс ба нер
ӯ
го
хх
ое, ки ба василаи с
ӯ
хтани атом ва
ангишту нафт
бар
к
исте
х
сол мекунад, яке аз манбаъ
х
ои аз дидго
х
и эколог
й
безарар ва бехатарии исте
х
соли нер
ӯ

и бар
к
буда, куллан ба му
х
ити зисти башар
й
ва экосистема таъсири номатлуб намерасонад.
Боиси хушнудист, ки То
ч
икистон дорои захира
х
ои фаровони обие аст, ки метавонад манбаъи безарару бехатари исте
х
соли энергия дар минта
к
а бошад. Дар шароити кунун
й
дар
к
аламрави
кишвар
х
ои Осиёи Миёна ва
Ч
ануб
й
, ки а
х
олии он
х
о бештар аз 300 млн нафар аст ва талабот ба нер
ӯ
и бар
к
дар ин кишвар
х
о беш аз пеш меафзояд, табдили нер
ӯ
и ройгон равони об
х
ои мусаффои То
ч
икистон ба энергияи электрик
й
на фа
к

ат ба нафъи мардуми кишвари мо, балки ба нафъи тамоми сокинони кишвар
х
ои ин минта
к
аи густурдаи
ч
а
х
он аст.

Бунёди НБО-и Рогун, ки лоихаи он ханӯз замони Иттиходи Шӯравӣ тахия шуда буд,
метавонад яке аз омил
х
ои
х
алли мушкилоти глобалии сат
х
и минта
к
а дар самти норасоии нер
ӯ
и бар
к
бошад. Ин иншооти аср
ч
ум
х
урии То
ч
икистонро со
х
иби яке аз азимтарин ва пур
к
удраттарин нер
ӯ
го
хх
ои обии
ч
а
х
он хо
х
ад кард, ки и

к
тидори он бо шаш агрегати му
к
тадир
баъди комилан ба фаъолият шур
ӯ
ъ карданашон 3600 МВт хо
х
ад буд. НБО Ро
г
ун метавонад дар як сол 13,1 млрд кВт/соат
нер
ӯ
и бар
к
исте
х
сол созад.

НБО Рогун барои кишвари мо илова ба аҳамияти энергетикиву иқтисодӣ дорои аҳамият
и стратег
ӣ
низ мебошад. Он метавонад яке аз поя
х
ои му
х
кам ва устувори тавлиди и
к
тидори миллии кишвари мо гашта,
То
ч
иқтисонро со
х
иби
к
удрати минта
к
ав
ӣ
намояд
.
НБО-и Ро
г
ун заминагузори саноатикунории минбаъдаи кишвари мо ва

ч
а
х
иши бузурги и
к
тисодии То
ч
икистон хо
х
ад шуд. Пас аз бунёди ин иншооти во
к
еан бузургу беназир
Ч
Т метавонад аз кишвари му
х
то
ч
ба нер
ӯ
и бар
к
ба кишваре табдил ёбад, ки содиркунандаи нер
ӯ
и бар
к
хо
х
ад буд.

Тибки арзёбиҳо ва таҳлилҳои коршиносони дохиливу хориҷӣ сохтмони НБО Рогун на
тан хо ба
манфиати кишвари
мо, балки ба нафъи
х
амсоҷакишвар
х
о ва ба вижа
ч
ум
х
ури
х
ои исломии Аф
г

онистону Покистон ва

Ч

ум

х

урии

Ў

збекистон низ хо

х

ад буд.

Пас аз бунёди иншооти мазкур ин кишвар

х

о

метавонанд нер

Ў

и бар

к

ро аз То

ч

икистон бо нархи арзон харидор

й

намуда, аз ин

х

исоб масрафи нафту газу ангиштро барои исте

х

соли энергия дар дохили кишварашон кам кунанд ва маводи с

Ў

хти гаронба

х

ои аз ин

х

исоб сарфашударо ба хори

ч

и кишвари худ содирот намоянд.

Бояд гуфт, ки дар робита ба баъзе масъалагузорихо бо маблағгузори Бонки Чахонӣ сохтмони НБО Ро

г

ун ва обанбори он тахминан 3 сол аз сан

ч

иши

ч

идд

й

гузаронида шуд. Боиси хушнудии мардуми кишвар аст, ки аз

ч
ониби ин гур
ӯ
х
и сан
ч
ишии сат
х
и байналмилал
й
бунёди НБО Ро
г
ун барои му
х
ити атроф ва экологияи минта
к
а безарар доништа шуд.

Дар таърихи 29 октябри соли 2016 Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ- Пешвои миллат,
Президенти Чумхур
ии То
ч
икистон муътарам Эмомал
й
Ра
х
мон шахсан савори булдозери вазнин дар т
ӯ
ли беш аз якуним соат, яъне аз соати 10-и суб
х
то 11:30-и
нисфир
ӯ
з
й
бо тамба кардани сангу ша
г
ал ма
ч
рои дарёи Вахшро баста ба бунёди сарбанди Нер
ӯ
го
х
и бар

К
и обии Ро
Г
ун, ки бояд иртифоъи он 335 метр бошад,
Х
усни о
Г
оз бахшиданд. Баъди ба туннел
Х
ои обпарто равона кардани ма
Ч
рои дарёи Вахш бунёди сарбанди НБО Ро
Г
ун мутоби
К
и на
К
ша шур
Ў
ъ шуда то кунун мунтазам идома дорад. Арзиши кор
Х
ои марбут ба бунёди ин сарбанд та
К
рибан ба 1,9 млрд ва арзиши умумии
НБО
Ро
Г
ун ба 3,9 млрд доллари амрико
Й
баробар аст.

Дар асоси нақша марҳилаи аввали фаъолият ва баистифодадихии НБО Рогун дар
охири соли 2018 бо та

Х
рики аввалин агрегати он бояд шур
Ў
ъ гардад. Агрегати дувумини ин нер
Ў
го
Х
бояд мо
Х
и апрели соли 2019 ба кор дароварда шавад.

Баъди бунёди НБО Роғун ҳаҷми умумии обанбори он 13,3 км³ хоҳад шуд, ки ин обанбор минбаъд на фа
ма кат бо
д кса
ои энергетик х
й
, балки бо
х
адаф
х
ои ирригатсион
й
низ метавонад мавриди корбурд
к
арор дода шавад. Бо истифода аз ин обанбор имкон дорад, ки беш аз 300
х
азор гектар
к
итъа
х
ои замин
х
ои беоб обёр
й
карда шаванд.

Боиси таачҷуб аст, ки бунёди ин гуна иншооти муҳими миллиро баъзе нерӯҳои бадхоњу вопасгарои
ч
омеаи мо, алалхусус роғбарону фаъолони
ТТЭ
Х
НИ аз
к
абл
ч
онибдор набуданд ва бо амалҳои палидонашон ӯнамеша кӯшиш мекарданд, ки ба сохтмони он монеа пеш оранд. Феълан низ наъзатиҳо ва як гурӯҳ каламбадастони расонаҳои хабарии ифротӣ
ч
онибдори бунёди НБО Роғун нестанд ва амалҳои нангинеро бар зидди он анҷом медиҳанд. Аммо дигар аз дасташон ягон коре намеояд ва ба мақсадҳои нопокашон

намерасанд.

Оре, имрӯз рӯзи таваллуди нуру чашни рушной ва тантанаи нерӯҳои Ахурой дар чомеа
и мост, аммо

х

амзамон ин

ч

ашн р

ӯ

зи мотаму с

ӯ

ги нер

ӯ

х

ои А

х

римании зулматсириште чун пайравони ТТЭ

Х

НИ низ мебошад.

Зулматсириштон аз нур тарсанд,

Хаффош дар ранч аз офтоб аст!

Хусрави Шерзод

